

Adressater ifølge liste

Deres ref

Vår ref
201004713-/ELI

Dato
26.10.2010

Høring – utkast til forskrift om endring i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Kunnskapsdepartementet sender med dette forslag til endring i forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (NOKUT-forskriften) på høring. Kunnskapsdepartementet foreslår her en presisering av vilkårene for akkreditering av fellesgrader og vilkårene for institusjonsakkreditering. En nærmere omtale av disse forslagene følger nedenfor.

Høringsfristen er satt til to måneder, jf. Utredningsinstruksen § 5.2. Vi ber om at eventuelle høringsuttalelser sendes elektronisk til postmottak@kd.dep.no **innen mandag 3. januar 2011.**

Forslag til presisering av vilkårene for akkreditering av fellesgrader

Norge har gjennom tilslutningen til Bolognaprosessen forpliktet seg til å fjerne hindringer for universiteter og høyskoler som ønsker å tilby grader i samarbeid med andre institusjoner (fellesgrader).

En fellesgrad skiller seg fra en grad der eksamener avlagt ved andre institusjoner innpasses i en grad gitt av én institusjon. En fellesgrad tildeles av de samarbeidende institusjonene. Studentene søker seg inn på et ferdig sammensatt studieprogram. Det er avklart på forhånd hvilke deler av studiet som gis av hvilke institusjoner på hvilket tidspunkt, og det er en forutsetning at studentene skal sikres studieopphold av et visst omfang ved de samarbeidende institusjonene.

Gjennom fellesgradsamarbeid vil fagmiljøet knyttet til det aktuelle studiet kunne bli mer robust enn der institusjonene bygger opp et slikt studium på egenhånd. Tilsvarende vil institusjonene gjennom å bidra med sine sterkeste fagmiljøer inn i fellesgradsamarbeid kunne sette sammen spennende studieprogramprofiler, med et innhold ingen av institusjonene kan tilby på egenhånd.

Dersom samarbeidende institusjoner gis rett til å tildele en fellesgrad, kan de innenfor det samme fagområdet opprette en felles grad på et lavere nivå, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3 annet ledd om faglige fullmakter. En slik rett medfører ikke at hver av de samarbeidende institusjonene alene kan opprette grad på et lavere nivå innenfor det fagområdet som er knyttet til deres del fellesgradsstudiet.

Forskriftsbestemmelser om institusjonenes adgang til å gi fellesgrader følger av kapittel 4 i NOKUT-forskriften.

Det stilles her særskilte krav til fellesgrader; det skal blant annet inngås avtaler om ansvarsforhold og studentene skal sikres studieopphold av et visst omfang ved de samarbeidende institusjonene, jf. § 4-2.

I tillegg gjelder bestemmelsene om akkreditering av studier ”så langt de passer” for studier som skal inngå i grunnlaget for en fellesgrad, jf. § 4-1 annet ledd. NOKUT har fastsatt standarder og kriterier som skal legges til grunn ved akkreditering av studier i kapittel 2 i forskrift om akkreditering av høyere utdanning. Det skal blant annet foreligge en plan for studiet, det skal være knyttet et ”stabilt fagmiljø” til studiet og infrastrukturen skal være ”tilpasset organisering og undervisning og relateres til studiets mål”.

Kravet til stabilt fagmiljø er nærmere konkretisert for hvert gradsnivå. Det har vært reist spørsmål om disse kvantitative kravene gjelder for fagmiljøet ved hver enkelt av de samarbeidende institusjonene, eller om kravet gjelder det samlede fagmiljøet knyttet til fellesgradsstudiet. Det er på denne bakgrunnen behov for en presisering.

NOKUT har i sin praksis lagt til grunn at norske samarbeidende institusjoner samlet sett må oppfylle kriteriene for akkreditering av fellesgradsstudiet. Kunnskapsdepartementet foreslår at NOKUT-forskriften presiseres slik at det fremgår uttrykkelig av § 4-1 annet ledd at det er tilstrekkelig at de samarbeidende institusjonene samlet sett tilfredsstillende kravet til et stabilt fagmiljø. Vi viser til forslag til presisering av § 4-1 annet ledd i vedlagt utkast til endringsforskrift.

Forslag til presisering av vilkåret for akkreditering av institusjoner

Standardene for akkreditering av institusjoner følger av § 3-3 i NOKUT-forskriften. Institusjonens grader teller bare med i akkrediteringsvurderingen der institusjonen har ”selvstendig rett til å tildele” den aktuelle graden. Et universitet må således ha ”selvstendig rett til å tildele doktorgrad på minst fire fagområder”.

Det har vært reist spørsmål om dette innebærer at institusjonen må ha rett til å tildele graden alene, eller om det er tilstrekkelig at den som en av flere samarbeidende institusjoner kan tildele en fellesgrad.

Kunnskapsdepartementet mener at hensynet til selvstendig bæreevne og faglig bredde tilsier at fellesgraden ikke bør telle med ved vurderingen av vilkårene for institusjonsakkreditering er oppfylt. Dette har sammenheng med at det vil kunne variere hvor mye en institusjon bidrar inn i et fellesgradsamarbeid.

Hensynet til forutberegnelighet tilsier at kravet for å bli akkreditert bør fremgå klart av forskriftsteksten. Vi foreslår på denne bakgrunnen at forskriften justeres slik at kriteriet blir rett til å tildele den aktuelle graden "alene". Vi viser til forslag til justering av § 3-3 i vedlagt utkast til endringsforskrift.

Med hilsen

Rolf L. Larsen (e.f.)
fung. ekspedisjonssjef

Anne Grøholt
avdelingsdirektør

Vedlegg:

Utkast til forskrift om endring i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning
Liste over høringsinstanser

Adresseliste

Berørte departementer (NHD, BLID, HOD, LMD, KRD og FKD)
Universiteter og høyskoler (statlige og private)
Universitetssykehusene
Politihøgskolen
Forsvarets høgskole
Universitets- og høgskolerådet
Nettverk for private høyskoler
Fagskoler
Norske Fag- og Friskolers Landsforbund
Forum for fagskoler
Skoler godkjent etter kap. 6 A i privatskoleloven
Kristne Friskoler forbund
Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning - NFF
Skolenes landsforbund
Sosialistisk opplysningsforbund
Steinerskoleforbundet i Norge
Voksenopplæringsforbundet - Vofo
Forskerforbundet
Stipendiatororganisasjonene i Norge – SiN
Studentorganisasjonene (Norsk studentorganisasjon og ANSA)
De nasjonale forskningsetiske komiteer
Folkehøgskolerådet
Forum for fylkesutdanningssjefer -FFU
Nasjonalt fagskoleråd
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring - NAFO
Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i sosial- og helsefag - NUFHS
Nasjonalt utvalg for tekniske fagskoler - NUTF
Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen - NOKUT
Norges forskningsråd
Norgesuniversitetet
Norsk kulturskoleråd
Rådet for fylkeskommunale fagskoler
Samarbeidsrådet for fagskoleutdanning
Samarbeidsrådet for yrkesopplæring - SRY
Samordna opptak
Samskipnadsrådet
Senter for internasjonalisering av høyere utdanning – SIU
Statens autorisasjonskontor for helsepersonell
Statens lånekasse for utdanning
Studentsamskipnadene
Uninett AS
Utdanning.no
Utdanningsdirektoratet

Vox
Datatilsynet
Fylkeskommunene
Fylkesmennene
Innovasjon Norge
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
KIM – Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene
Likestillings- og diskrimineringsombudet
Norsk senter for menneskerettigheter (UiO)
Riksrevisjonen
Sametinget
Sosial- og helsedirektoratet
Statens råd for funksjonshemmede
Statistisk sentralbyrå - SSB
Akademikerne
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Arkitektenes Fagforbund
Bibliotekarforbundet
Den Norske Jordmorforening
Den norske legeforening
Den norske tannlegeforening
Den norske veterinærforening
Det Norske Diakonforbund
Fellesorganisasjonene for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere
Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon - HSH
KS - kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon
Landsorganisasjonen i Norge - LO
Lærernes Yrkesforbund
Maritim Utdanningsforum
Maskinentreprenørenes Forbund - MEF
Musikernes fellesorganisasjon
Naturviterforbundet
Norges Farmaceutiske Forening
Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon - NITO
Norges Juristforbund
Norges Rederiforbund
Norges Sjøoffisersforbund
Norsk Ergoterapeutforbund
Norsk Fysioterapeutforbund
Norsk Lektorlag
Norsk Presseforbund
Norsk Psykologforening
Norsk Radiografforbund
Norsk Skolelederforbund

Norsk Sykepleierforbund
Norsk Tjenestemannslag - NTL
Norske arkitekters landsforbund
Næringslivets Hovedorganisasjon - NHO
Parat
Presteforeningen
Regionale helseforetak
Samfunnsviternes fagforening
Samfunnsøkonomenes Fagforening
Siviløkonomene
STAFO
Teknisk-naturvitenskapelig forening - Tekna
Unio
Universitets- og Høyskoleutdannedes Forbund
Utdanningsforbundet
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS
Agderforskning
Arbeidsforskningsinstituttet AS
Bioforsk
Chr. Michelsenes Institutt
Christian Michelsen Research AS
CICERO Senter for klimaforskning
Det Norske Vitenskapsakademi
Forskningsstiftelsen Fafo
Forsvarets forskningsinstitutt
Fridtjof Nansens Institutt
Havforskningsinstituttet
Institutt for energiteknikk
Institutt for fredsforskning
Institutt for samfunnsforskning
International Research Institute of Stavanger AS
Kreftregistret, Institutt for befolkningsbasert kreftforskning
Meteorologisk institutt
Møreforsking
Nasjonalt folkehelseinstitutt
Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning
NIFU STEP Studier av innovasjon, forskning og utdanning
NOFIMA AS
Nordlandsforskning
Norges geologiske undersøkelse
Norges Geotekniske Institutt
NORSAR
Norsk institutt for by- og regionforskning
Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring

Norsk institutt for genøkologi
Norsk institutt for kulturminneforskning
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
Norsk institutt for luftforskning
Norsk institutt for naturforskning
Norsk institutt for skog og landskap
Norsk institutt for vannforskning
Norsk lokalhistorisk instiutt
Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS
Norsk Polarinstitutt
Norsk Regnesentral
Norsk senter for bygdeforskning
Norsk Senter for Studier av Problematferd og Innovativ Praksis
Norsk Utenrikspolitisk Institutt
Norut Tromsø AS
NTNU Samfunnsforskning AS
Samfunns- og næringslivsforskning AS
Simula Research Laboratory
Sintef - Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved Norges tekniske høgskole
Statens arbeidsmiljøinstitutt
Statens institutt for rusmiddelforskning
Statistisk sentralbyrås forskningsvirksomhet
Statens institutt for forbruksforskning
Stiftelsen Frischesenteret for samfunnsøkonomisk forskning
Stiftelsen TISIP
Stiftelsen Østfoldforskning
Telemark Teknisk Industrielle Utviklingssenter
Telemarksforskning - Bø
Telemarksforskning - Notodden
Transportøkonomisk institutt
Trøndelag Forskning og Utvikling AS
Unik
Universitetssenteret på Svalbard AS
Vestlandsforskning
Veterinærinstituttet
Østlandsforskning